

Отъ Казанлъкъ въ този день, освенъ гдето избѣгалото отъ Ст. Загора голѣмо множество трѣбваше да продължи пѣтя си, но и Казанлъшкото население трѣбваше да бѣга задъ Балкана. Освенъ това, останките отъ разбититѣ при Ст. Загора части и тѣхнитѣ обози този день сѣщо се оттегляоаха. По тази причина пѣтищата и почти цѣлото поле по пѣтя на следването ни бѣше изпълнено съ движеща се вълна отъ хора. При с. Шипка руситѣ бѣха запретили движението на населението по пѣтя, когото бѣха запазили само за войската и затова населението изпълни цѣлия Балканъ, като пѣплѣше по всички пѣтеки, а сѣщо и безъ пѣтеки. Ние минахме по пѣтеката за с. Етъра, но при в. Св. Никола излѣзохме на шосето. Замръкнахме нѣкъде около Хаджи Цонева мостъ при едно ханче. Тамъ наблизо се натъкнахме на руско стражево охранение, което не пропушаше да замъне за Габрово никой. Предупреждавахме, че това е стопанката на дома въ Ст. Загора, въ който бѣ преживѣлъ генералъ Гурко, но и това не помогна. Принудихме се да се отбиемъ въ ханчето, за да дочакаме да се съмне, но то нѣкакъ не бѣше приветливо — въ вѣтрешното му отдѣление охкаше болна отъ тифусъ жена. Макаръ и юлий, ноцѣта въ Балкана бѣше много студена. Азъ отдавна треперяхъ като листъ, понеже бѣхъ по риза и безъ шапка. Презъ ноцѣта бѣхме си допрели гърбоветѣ единъ до другъ за да се топлимъ.

На следующия день, 21 юлий, ние стигнахме въ Габрово и се установихме на кѣщата на познатия на вуйча ми Анастасъ Бояджията; кѣщата имъ имаше прозорци къмъ пазаря (градския часовникъ), а се влизаше въ нея презъ една тѣсна уличка.

Научихъ се, че родолюбиви и благодарни габровци събрали помежду си разни дрешки за раздаване на пристигащитѣ голи бѣжанци. Понеже и азъ бѣхъ отъ тѣхъ, заведоха ме въ зданието на гимназията, гдето въ първата стая, въ лѣво на входа, бѣха складирани събранитѣ дрехи. Дадоха ми една жакетка и една жилетка отъ сивъ натураленъ шаекъ и едно кожено калпаче; за тази добрина и до сега имъ съмъ много благодаренъ и никога нѣма да я забравя.

Следъ 1—2 дни азъ оставихъ ва Габрово моитѣ роднини и се опѣтихъ за Търново. Щомъ пристигнахъ въ тоя градъ и вървѣхъ безъ цель по главната улица, срещнахъ около Стамболовата кѣща познатия ми старо-загорчанецъ Димитъръ М. Наумовъ въ компания съ 3—4 добре облечени търновски граждани. Наумовъ ме спрѣ и запита кога съмъ дошелъ и кѣде съмъ се установилъ. Следъ отговора ми, че току що пристигаамъ и че никого не познавамъ, обърна се къмъ единъ отъ придружаващитѣ го съ думитѣ: „Г-нъ Джаферовъ, препоръчвамъ Ви този момъкъ отъ добра фамилия и добре